

**VARĖNOS RAJONO SAVIVALDYBĖS
APLINKOS APSAUGOS
PROGRAMOS APRAŠYMAS**

Biudžetiniai metai	2016-ieji
Asignavimų valdytojas (-ai), kodas (-ai)	Varėnos rajono savivaldybės administracija, 188773873
Vykdytojas (-ai), kodas (-ai)	Architektūros skyrius, P1 Finansų ir investicijų skyrius, P7 Turto valdymo skyrius, P15 Jakėnų seniūnija, F1 Kaniavos seniūnija, F2 Marcinkonių seniūnija, F3 Matuizų seniūnija, F4 Merkinės seniūnija, F5 Valkininkų seniūnija, F6 Varėnos seniūnija, F7 Vydenių seniūnija, F8

Programos kodas	09
------------------------	-----------

Programos parengimo argumentai	<p>Programa yra neterminuota.</p> <p>Programa parengta siekiant įgyvendinti Varėnos rajono savivaldybės strateginiame plėtros plane numatytus tikslus ir uždavinius aplinkos būklei ir kokybei rajone pagerinti bei aplinkos užterštumui sumažinti.</p> <p>Pagal programą vykdomos Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu nustatytos <i>savarankiškosios savivaldybės funkcijos</i>: savivaldybės saugomų teritorijų steigimas, apsauga ir tvarkymas; kraštovaizdžio, nekilnojamųjų kultūros vertybių ir savivaldybės įsteigtų saugomų teritorijų tvarkymas ir apsauga, savivaldybės teritorijoje esančių želdynų, želdinių apsauga, tvarkymas ir kūrimas, inventorizacijos, apskaitos, atskirųjų želdynų žemės sklypų kadastrinių matavimų ir įrašymo į Nekilnojamojo turto registrą organizavimas ir stebėseną; aplinkos kokybės gerinimas ir apsauga; komunalinių atliekų tvarkymo sistemų diegimas, antrinių žaliavų surinkimo ir perdirbimo organizavimas, sąvartynų įrengimas ir eksploatavimas; <i>valstybinė (perduota savivaldybėms) funkcija</i>: dalyvavimas valdant valstybinius parkus.</p>
---------------------------------------	---

Ilgalaikis prioritetas (pagal Varėnos rajono savivaldybės strateginį plėtros planą)	Darni infrastruktūros plėtra.	Kodas	3
--	-------------------------------	--------------	----------

Sia programa įgyvendinamas strateginis tikslas:	Plėtoti rajono viešąją infrastruktūrą ir užtikrinti gerą aplinkos kokybę.	Kodas	03
--	---	--------------	-----------

Programos tikslas	Gerinti Varėnos rajono vandens telkinių būklę.	Kodas	01
--------------------------	---	--------------	-----------

Tikslo įgyvendinimo aprašymas:			
Siekiant įgyvendinti iškeltą tikslą, numatoma vykdyti vieną uždavinį:			
01 uždavinys. Valyti natūralios kilmės vandens telkinius, kurių būklė yra bloga, vykdyti išvalytų vandens telkinių priežiūrą.			
Uždaviniui įgyvendinti vykdoma viena priemonė:			

04. Išvalytų vandens telkinių ekosistemų subalansavimas.

Siekiant ilgalaikio vandens telkinių išvalymo rezultato, būtina atstatyti bei subalansuoti išvalytų vandens telkinių ekosistemas. Tam reikia atlikti vandens kokybės tyrimus, išvinti vandens telkinius perteklinę augaliją naikinančiomis ir plėšriomis žuvimis, mechaniškai naikinti perteklinę augaliją bei pakrantėse augančius krūmus, šienauti pakrantes. Taikant šias priemones išvalytų vandens telkinių būklė neblogės, vandens telkinių valymo metu pasiekti rezultatai bus ilgalaikiai.

Be to, 2016 m. planuojamas pakrantės paplūdimyje prie Varėnos I tvenkinio išvalymas (preliminarus lėšų poreikis – 1 200 Eur).

Produkto vertinimo kriterijus:

- vandens telkiniai, kuriems taikytos būklės palaikymo priemonės, vnt.

Rezultato vertinimo kriterijus:

- geros būklės išvalytų vandens telkinių skaičius, vnt.

Programos tikslas	Gerinti aplinkos kokybę, stiprinti taršos prevenciją.	Kodas	02
--------------------------	--	--------------	-----------

Tikslo įgyvendinimo aprašymas:

Siekiant įgyvendinti iškeltą tikslą, numatoma vykdyti šiuos uždavinius:

01 uždavinys. Sumažinti taršą ir jos poveikį aplinkai, kompensuoti aplinkai padarytą žalą.

Šiam uždaviniui įgyvendinti numatoma vykdyti vieną priemonę:

01. Varėnos rajono savivaldybės aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos įgyvendinimas.

Varėnos rajono savivaldybės aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos (toliau – Programos) priemonės, sąmatą ir ataskaitą apie priemonių vykdymą, vadovaujantis Lietuvos Respublikos savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos įstatymu, tvirtina Savivaldybės taryba atskirais sprendimais. 20 proc. Programos lėšų yra skiriama Savivaldybės sveikatos rėmimo programai, kurios priemonės, sąmatą ir ataskaitą tvirtina Savivaldybės taryba.

Programoje yra numatomos:

- priemonės, kurias vykdant yra kompensuojama aplinkai padaryta žala, statomi ar rekonstruojami, eksploatuojami gamtos saugos objektai, mažinamas aplinkos teršimas;
- priemonės, kuriomis vykdoma prevencija medžiojamųjų gyvūnų daromai žalai miškui, kompensuojama vilkų padaryta žala ūkiniams gyvūnams;
- aplinkosauginio švietimo priemonės.

Šioje programoje planuojamos išlaidos be Savivaldybės sveikatos rėmimo programai planuojamų skirti lėšų (jos numatytos strateginio veiklos plano Sveikatos apsaugos programoje (kodas 04)).

Produkto vertinimo kriterijus:

- parengtų ir vykdomų programų skaičius.

02 uždavinys. Plėtoti Savivaldybės atliekų tvarkymo sistemą.

Uždaviniui įgyvendinti vykdomos šios priemonės:

01. Vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą organizavimas ir vykdymas.

2016 m. numatoma iš rajono gyventojų ir įmonių surinkti ir išvežti į Alytaus regioninį nepavojingų atliekų sąvartyną 5 500 tonų komunalinių atliekų, 2017–2018 m. – 10 000 tonų komunalinių atliekų.

02. Antrinių žaliavų surinkimas ir tvarkymas, aikštelių konteineriams įrengimas, atliekų surinkimo konteinerių įsigijimas.

Numatoma surinkinėti antrines žaliavas iš 204 vnt. bendrojo naudojimo konteinerių, 5 500 vnt. individualių pakuočių atliekų surinkimo konteinerių ir 5 500 vnt. individualių stiklo pakuočių atliekų surinkimo konteinerių.

Įgyvendinant projektą, finansuojamą pagal 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ priemonę Nr. 05.2.1-APVA-R-008 „Komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūros plėtra“, planuojama 2016–2017 m. Varėnos mieste įrengti požemines ir/ar pusiau požemines atliekų surinkimo aikšteles prie daugiabučių gyvenamųjų namų. Siekiant gauti paramą, 2016 m. I ketvirtyje būtina iš Savivaldybės biudžeto lėšų parengti požeminių ir/ar pusiau požeminių atliekų surinkimo aikštelių išdėstymo schemą.

03. Atliekų išvežimas iš kapinių ir bendrojo naudojimo teritorijų.

Įgyvendinant priemonę, kasmet numatoma išvežti 350 tonų atliekų iš 82 kapinių. Taip pat bus išvežamos atliekos iš bendrojo naudojimo teritorijų.

06. Užterštų teritorijų ir bešeimininkų atliekų tvarkymas.

Planuojama tvarkyti užterštas teritorijas, bešeimininkes atliekas, išmestas viešose erdvėse, atliekas iš stambagabaričių konteinerių (padangas, šiferį, elektronines, statybines ir kitas atliekas) vežti į stambagabaričių atliekų surinkimo aikšteles, siekiant sumažinti teritorijų teršimą bešeimininkėmis atliekomis.

Produkto vertinimo kriterijus:

- surinkta ir išvežta atliekų, t.

Rezultato vertinimo kriterijus:

- viešosios komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos prieinamumas (paslaugos gavėjų dalis nuo visų gyventojų skaičiaus), proc.

03 uždavinys. Organizuoti Varėnos rajono bendrojo naudojimo teritorijų tvarkymą.

Šiam uždaviniui įgyvendinti vykdoma viena priemonė:

01. Rajono bendrojo naudojimo teritorijų tvarkymo, valymo, kitų sanitarinių ir transporto paslaugų teikimas.

Planuojamos metinės bendro naudojimo teritorijų tvarkymo (atliekų surinkimo) išlaidos – 29 440 Eur. Šios paslaugos bus teikiamos pagal 2015 m. rugsėjo 24 d. Varėnos miesto ir Senosios Varėnos kaimo želdinių priežiūros bei viešosios infrastruktūros objektų priežiūros ir remonto paslaugų sutartį Nr. S-303.

Planuojamos metinės gatvių šaligatvių šlavimo ir sąšlavų išvežimo išlaidos – 25 097 Eur. Šios paslaugos bus teikiamos pagal 2015 m. rugsėjo 28 d. Varėnos miesto ir Senosios Varėnos kaimo susisiekimo komunikacijų objektų priežiūros ir remonto paslaugų sutartį Nr. S-304.

Produkto vertinimo kriterijus:

- išvalytų ir sutvarkytų teritorijų plotas, ha.

Rezultato vertinimo kriterijus:

- sutvarkytų teritorijų dalis nuo bendro tvarkytinų teritorijų ploto, proc.

05 uždavinys. Likviduoti bešeimininkius pastatus ir kitus aplinką žalojančius objektus.

Įgyvendinant šį uždavinį, numatoma vykdyti vieną priemonę:

01. Bešeimininkų pastatų ir kitų aplinką žalojančių objektų likvidavimas.

Įgyvendinant šią priemonę, planuojama likviduoti bešeimininkius pastatus, kurie yra įtraukti į Statinių, kurie neturi savininkų (ar savininkai nežinomi), kurių naudojimo priežiūrą vykdo Savivaldybės administracija, sąrašą, patvirtintą Savivaldybės administracijos direktoriaus 2008 m. birželio 18 d. įsakymu Nr. DV-345 (Savivaldybės administracijos direktoriaus 2015 m. birželio 22 d. įsakymo Nr. DV-652 redakcija). Iš viso į šį sąrašą yra įtraukti 168 bešeimininkiai statiniai ir įrenginiai. 12 pastatų, esančių Gudžių k. (2 pastatai), Žilinių k. (1 pastatas), Panaros k. (3 pastatai), Pilvingių k. (5 pastatai) ir Urkionių k. (1 pastatas), 2012 ir 2014 m. teismo sprendimais yra pripažinti bešeimininkiais, tačiau dar nėra nugriauti. Dar 9 pastatų pripažinimo bešeimininkiais teisinės procedūros pradėtos 2015 m. 2016 m. planuojama pradėti likusių pastatų pripažinimo bešeimininkiais teisinės procedūras.

Statinius likviduoti planuojama įgyvendinant projektą „Bešeimininkų pastatų likvidavimas Varėnos rajone“, finansuojamą iš Europos Sąjungos fondų lėšų pagal priemonę 05.5.1-APVA-R-019 „Kraštovaizdžio apsauga“. 2016 m. Savivaldybės biudžeto lėšomis planuojama parengti investicinį projektą.

Produkto vertinimo kriterijus:

- likviduotų bešeimininkų pastatų skaičius.

Rezultato vertinimo kriterijus:

- likviduotų bešeimininkų pastatų dalis nuo bendro bešeimininkų pastatų skaičiaus, proc.

Programos tikslas	Gerinti nutekamojo vandens surinkimą, plėtoti viešosios infrastruktūros sistemas.	Kodas	03
--------------------------	--	--------------	-----------

Tikslo įgyvendinimo aprašymas:

Siekiant įgyvendinti iškeltą tikslą, numatoma vykdyti vieną uždavinį:

01 uždavinys. Renovuoti ir plėtoti vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemas.

Įgyvendinant šį uždavinį, numatoma vykdyti vieną priemonę:

01. Nutekamojo vandens surinkimo tinklų plėtra ir nutekamojo vandens valymas.

Įgyvendinant priemonę, kasmet numatoma surinkti ir išvalyti apie 180 000 m³ paviršinio nutekamojo vandens. Paviršinių (lietaus) nuotekų valymas ir nuotekų tinklų priežiūra kasmet kainuos apie 13 tūkst. Eur.

2016 m. iš Savivaldybės biudžeto lėšų planuojama įrengti paviršinių nuotekų šulinį aikštelėje, esančioje Aušros g. 1, Varėnoje (1 500 Eur) bei įrengti paviršinių nuotekų surinkimo šulinius prie daugiabučių, esančių Dzūkų g., ir prijungti juos prie praplėstų Dzūkų g. lietaus tinklų (4 000 Eur).

2017 m. planuojama už 6 000 tūkst. Eur parengti lietaus nuotekų valyklos Pramonės g., Varėnoje, statybos projektą.

Iš Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšų 2017 m. planuojamas lietaus vandens surinkimo sistemos praplėtimas Merkinės mstl. Piliakalnio g. (13 350 Eur).

Produkto vertinimo kriterijus:

- surinkta ir išvalyta paviršinių nuotekų, m³.

Rezultato vertinimo kriterijus:

- teritorijos, iš kurios surenkamos ir valomos paviršinės nuotekos, dalis nuo bendro Varėnos m. ir Merkinės mstl. teritorijos ploto, proc.

Numatomas programos įgyvendinimo rezultatas:

Įgyvendinus programą:

- pagerės Varėnos rajono paviršinių vandenų būklė, bus prisidėta prie ES vandenų direktyvos 2000/60/EC reikalavimo, kad iki 2015 metų paviršinių vandens telkinių būklė būtų gera;
- dėl taikomų aplinkos kokybės gerinimo bei taršos mažinimo priemonių rajono oro kokybė išliks gera, neviršijanti DLK.

Galimi programos vykdymo ir finansavimo variantai:

Savivaldybės biudžeto, ES ir Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšos.

Veiksmai, numatyti Varėnos rajono savivaldybės strateginiame plėtros plane, kurie susiję su vykdoma programa:

3.3.1.2. Parengti bei patvirtinti antrinių žaliavų konteinerių aikštelių išsidėstymo schemas, įrengti konteinerių aikšteles.

3.3.1.6. Tobulinti atliekų (kurių turėtojo neįmanoma nustatyti arba kuris neegzistuoja), susidarančių kelių juostose, tvarkymo reikalavimus ir juos įgyvendinti.

3.3.1.7. Uždaryti ar rekultivuoti visus aplinkos apsaugos ir visuomenės sveikatos saugos reikalavimų neatitinkančius sąvartynus.

3.3.5.1. Inventorizuoti biologinę įvairovę savivaldybės saugomose teritorijose, konkretizuoti retų ir į Raudonąją knygą įrašytų augalų ir gyvūnų rūšių buveinių vietas, parengti kartografinę medžiagą.

3.3.5.3. Sutvarkyti paplūdimius, esančius prie Glėbo, Glūko, Lavysio, Žiezulio, Varėnos I tvenkinio, Matuizų kaimo tvenkinio pagal Lietuvos higienos normos reikalavimus.

3.3.5.5. Gausinti rajono želdinius, gerinti esamų želdinių kokybę.

3.3.5.6. Organizuoti aplinkos ir želdinių tvarkymo talkas.

3.3.5.9. Likviduoti bešeimininkius pastatus ir kitus aplinką žalojančius objektus.

Susiję įstatymai ir kiti svarbūs teisės aktai:

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas;
 Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymas;
 Lietuvos Respublikos savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos įstatymas;
 Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymas;
 Lietuvos Respublikos aplinkos monitoringo įstatymo pakeitimo įstatymas;
 Lietuvos Respublikos vandens įstatymas;
 Lietuvos Respublikos geriamojo vandens įstatymas;
 Lietuvos Respublikos želdynų įstatymas;
 Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas;
 Lietuvos Respublikos žemės gelmių įstatymas ir kt.

Kita svarbi informacija: nėra.

Programos lėšų poreikis ir numatomi finansavimo šaltiniai

(Eur)

Ekonominės klasifikacijos grupės	Asignavimai 2015-iesiems metams	Lėšų poreikis biudžetiniams 2016-iesiems metams	Projektas 2017-iesiems metams	Projektas 2018-iesiems metams
1. Iš viso asignavimų:	1023114	834497	1448402	1115297
1.1. išlaidoms:	1004572	828997	1019297	1115297
1.1.1. iš jų darbo užmokesčiui	0	0	0	0
1.2. turtui įsigyti ir finansiniams įsipareigojimams vykdyti	18 542	5500	429105	0
2. Finansavimo šaltiniai	1023114	834497	1448402	1115297
2.1. Savivaldybės lėšos:	1008462	834497	912510	860297
2.1.1. Savivaldybės biudžeto lėšos (SB)	1008462	834497	912510	860297
2.2. Kiti šaltiniai:	14652	0	535892	255000
2.2.1. Europos Sąjungos lėšos (ES)	0	0	522542	255000
2.2.2. Valstybės biudžeto lėšos (LRVB)	2591	0	0	0
2.2.3. Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšos (KPPP)	12061	0	13350	0

APLINKOS APSAUGOS PROGRAMOS VERTINIMO KRITERIJŲ SUVESTINĖ

Strateginio tikslo kodas	Programos kodas	Programos tikslo kodas	Uždavinio kodas	Vertinimo kriterijaus pavadinimas	Vertinimo kriterijaus kodas	2015-ųjų metų planas	2016-ųjų metų planas	2017-ųjų metų planas	2018-ųjų metų planas	2030-ųjų metų planas
Efektų kriterijai										
03	09			Aplinkos oro kokybė, neviršijanti DLK	E-03-09-01	<1	<1	<1	<1	<1
03	09			Paviršinių vandenų kokybė (atitiktis ES vandenų direktyvai 2000/60/EC, kurioje išskiriamos 5 vandens kokybės klasės – nuo labai geros iki labai blogos)	E-03-09-02	patenkinama	gera	gera	gera	labai gera
Rezultato kriterijai										
03	09	01		Geros būklės išvalytų vandens telkinių skaičius, vnt.	R-09-01-01	0	2	2	2	X
03	09	02		Viešosios komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos prieinamumas (paslaugos gavėjų dalis nuo visų gyventojų skaičiaus), proc.	R-09-02-01	95,0	96,0	96,0	96,0	X
03	09	02		Sutvarkytų teritorijų dalis nuo bendro tvarkytinų teritorijų ploto, proc.	R-09-02-02	19,60	19,60	19,60	19,60	X
03	09	02		Likviduotų bešeimininkų pastatų dalis nuo bendro bešeimininkų pastatų skaičiaus, proc.	R-09-02-03	0	1,2	23,2	35,7	X
03	09	03		Teritorijos, iš kurios surenkamos ir valomos paviršinės nuotekos dalis nuo bendro Varėnos m. ir Merkinės mstl. teritorijos ploto, proc.	R-09-03-01	1,9	1,9	2,0	2,0	X
Produkto kriterijai										
03	09	01	01	Vandens telkiniai, kuriems taikytos būklės palaikymo priemonės, vnt.	P-09-01-01-01	2	2	2	2	X
03	09	02	01	Parengtų ir vykdomų programų skaičius, vnt.	P-09-02-01-01	3	3	3	3	X
03	09	02	02	Surinkta ir išvežta atliekų, t	P-09-02-02-01	6 200	5 500	5 000	5 000	X
03	09	02	03	Išvalytų ir sutvarkytų teritorijų plotas, ha	P-09-02-03-01	5 600	5 600	5 600	5 600	X
03	09	02	05	Likviduotų bešeimininkų pastatų skaičius, vnt.	P-09-02-05-01	0	0	41	60	X
03	09	03	01	Surinkta ir išvalyta paviršinių nuotekų, m ³	P-09-03-01-01	70 000	180 000	180 000	180 000	X

